

Motion till riksdagen

1989/90:So248

av Gunhild Bolander (c, s, m, fp, vpk, mp)

Stöd till Föreningen Fruktdrycker

I det idéprogram som framtagits av Socialstyrelsen med förslag på åtgärder för att sänka alkoholkonsumtionen med 25% till år 2000, framhålls vikten av att främja de alkoholfria dryckerna och att skapa en trend som framhåller de alkoholfria alternativen.

Föreningen Fruktdrycker är en ideell organisation som arbetar helt enligt den målsättningen. Alltsedan grundandet 1951 har föreningen – trots små resurser – bedrivit en omfattande information för att göra alkoholfria drycker kända och efterfrågade. För att skapa motiv för användning av alternativdrycker ingår även i verksamheten att ge sakligt väl underbyggd information i alkoholfrågan. Föreningen är dock ingen nykterhetsorganisation. Alla som stöder föreningens målsättning kan vara medlemmar – oavsett inställning till alkohol i övrigt. För närvarande är 67 organisationer och företag anslutna, liksom också enskilda personer. Det är angeläget att framhålla, att föreningen inte är en kommersiell försäljningsorganisation utan arbetar ideellt med opinionsbildande verksamhet.

Föreningen är helt obunden och har en unik position inom svenskt organisationsliv genom sina breda kontaktytor. Verksamheten organiseras av en anställd konsulent med expedition i Stockholm. Runt om i landet finns informatörer som medverkar i skolor, i föreningar, på fritidsgårdar, på mässor, kurser och konferenser, i friskvårdsverksamhet etc. För utbildning av dessa informatörer har anordnats kurser, där förutom produktinformation och kunskap om alkoholfrågor stor vikt lagts vid informationsteknik.

Föreningen befinner sig i ett spännande utvecklingsskede. Mycket arbete har de senaste åren lagts ner på förnyelse och modernisering av informationsmaterial, genom olika projekt har man nått nya målgrupper och skapat nya kanaler för att vidga kontaktnätet och nå ut med sitt budskap.

Verksamheten stöds med statsmedel, under en tjuoårsperiod fram till 1977/78 genom ett särskilt statsanslag. Därefter har föreningen fått bidrag ur Socialstyrelsens anslag för upplysning i alkoholfrågor m.m. Tidigare beviljade nämnden för alkoholfrågor bidraget, numera handlägger Socialstyrelsen bidragsgivningen. Stödet till föreningen har hittills utgått ur anslaget H 3.2 Bidrag till organisationer dels som ett allmänt verksamhetsbidrag, dels vissa år som stöd till särskilda projekt.

Att föreningen skulle få sitt verksamhetsbidrag från detta anslag har visat sig vara en mycket otillfredsställande lösning. Beloppens storlek har skiftat

avsevärt från år till år. De år föreningen erhållit projektbidrag, har verksamhetsbidraget nedskurits med en tredjedel. För 1990 har endast verksamhetsbidrag på 300 000 kronor beviljats, samma belopp som 1987, alltså en för föreningen kännbar sänkning med hänsyn till allmänna kostnadshöjningar t.ex. i form av ökade porto-, telefon- och hyreskostnader.

Det är ej heller tillfredsställande att föreningen skall konkurrera om bidrag med projektmedelssökande organisationer, som redan har sina grundbidrag från annat håll. Det har från vissa håll hävdats att föreningen inte skall erhålla statliga bidrag utan få sin verksamhet finansierad av producenterna. Förutom att detta är helt orealistiskt skulle det försätta föreningen i en beroendeställning som skulle vara till allvarligt men för objektiviteten i informationen och opinionsbildningen.

På Socialstyrelsen har man insett att anslagsgivningen till Föreningen Fruktdrycker borde ges en fastare form. I anslagsäskandet för 1989/90 och 1990/91 framhålls att föreningen har en viktig funktion att fylla och att man utgår från att verksamheten framgent skall stödjas med statsmedel. Vidare hemställs att anvisningar till anslagsposten H 3 skall utformas så att det klart framgår att verksamhetsmedel till Föreningen Fruktdrycker skall utgå ur denna post och att projektaktiviteter bör bedömas utifrån de allmänna utgångspunkter som anges i anslaget.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att Föreningen Fruktdrycker erhåller ett fast organisationsstöd via eget underkonto inom H 3 i socialdepartementets budget.

Stockholm den 18 januari 1990

Gunhild Bolander (c)

Elver Jonsson (fp)

Göran Magnusson (s)

Marianne Samuelsson (mp)

Erik Holmkvist (m)

Margó Ingvardsson (vpk)